

δύναται τις νὰ ἀρνηθῆ ὅτι καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ Μοσχοφόρου περιέχει πάντα τὰ στοιχεῖα τοῦ τύπου καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς χαλκῆς κεφαλῆς, ἀτελέστερα ὅμως καὶ ἀγροικότερα διὰ τὴν ἀρχαιοτέραν τοῦ ἔργου τούτου ἡλικίαν.

Ὁμοιότροπος τῇ χαλκῇ ταύτῃ κεφαλῇ καὶ σύγχρονος κατὰ τὴν ἡλικίαν τῆς τέχνης εἶνε, ἂν δὲν μ' ἀπατᾷ ἡ μνήμη, καὶ ἡ ἐν τῇ Γλυπτοθήκῃ τοῦ Μονάχου μαρμαρινὴ κεφαλὴ πωγωνοφόρου ἀνδρός φέροντος περικεφαλαίαν (Κατάλ. ἀρ. 40). Ὁ Brunn

μνημονεύων τοῦ ἔργου τούτου ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς Γλυπτοθήκης δὲν ἀποφαίνεται σαφῶς τίνος τέχνης ἔργον εἶνε, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι πλεονεκτεῖ τῶν Αἰγινητικῶν im Ausdrücke individuellen Lebens. Διὰ ταύτην αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν ἄλλην πρὸς τὴν χαλκῆν κεφαλὴν ὁμοιότητα νομίζω ὅτι καὶ τοῦτο τὸ ἔργον εἶνε ἀττικῆς μᾶλλον τέχνης.

Ἐν Ἀθήναις.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΣΙΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ

Ἐσχάτως εὐρέθη ἐπὶ τῆς Ἀθηνῶν Ἀκροπόλεως πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἐρεχθείου τεμάχιον μαρμάρου

παρεμφερὲς μέρει κατωτέρῳ Ἐρμοῦ τῆς τετραγώνου ἐργασίας, ἔχον τὰ ἐξῆς:

(Ἐντὸς κισσίνου στεφάνου).

(Ἰχνη στεφάνου).
ΚΑΝΗΦΟ
ΡΗΣΑΣΑΝΔ
ΙΟΝΥΣΩΙΕΠΙ
ΣΕΛΕΥΚΟΥ
ΑΡΧΟΝΤΟ
Σ

Κανηφο-
ρήσασαν Διο-
νύσωι ἐπὶ
Σελεύκου
ἄρχοντο
ς

ΟΔΗΜΟΣΚΑΙΗΒΟΥΛΗ

(Ἐλάϊνος στέφανος). (Ἐντὸς κισσίνου στεφάνου)

ΚΑΝΗΦΟ
ΡΗΣΑΣΑΝ
ΜΗΤΡΙΟΕΩ
Ν
ΚΑΝΗΦΟ
ΡΗΣΑΣΑΝΔΙΟ
ΝΥΣΩΙΕΠΙΗ
ΡΑΚΛΕΟΔΩ
ΡΟΥΑΡΧΟ
ΝΤΟΣ

Κανηφο-
ρήσασαν
Μητρι θεῶ-
ν
Κανηφο-
ρήσασαν Διο-
νύσωι ἐπὶ Ἡ-
ρακλεοδώ-
ρου ἄρχο-
ντος.

Ὁ δῆμος καὶ ἡ βουλὴ

Καθὼς εἶναι διατεταγμένη ἡ ἐπιγραφή, λείπει εἰς μόνον στέφανος· διότι αἱ λέξεις ὁ δῆμος καὶ ἡ βουλὴ ἦσαν ἀναμφιβόλως ἐν τῷ μέσῳ τῶν στεφάνων. Ἀνωτέρω δὲ δυνατὸν νὰ ἦτο ἐν ὁλόκληρον τιμητικὸν ψήφισμα, δυνατὸν δὲ καὶ μόνον τὸ ὄνομα τῆς τιμηθείσης παρθένου.

Αἱ κανηφόροι ἀπαντῶσιν ἐν πολλαῖς λατρείαις,

ρὸ ἡλικίας καὶ διαφόρου παραστάσεως, κοινὸν σχολικὸν χαρακτηῖρα ἀνεξάρτητον τῶν μέτρων.

κατ' ἐξοχὴν δ' ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων¹. Κανηφόρος ἐν τῇ τοῦ Διονύσου λατρείᾳ ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ C. I. A. 420, τῇ ἐπὶ ἄρχοντος Ζωπύρου, ὅστις τίθεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 6'. πρὸ Χρ. αἰῶνος².

¹ Κανηφορήσασα Ἐλευσινίαις C. I. A. III, 916. Καν. Ἐπιδαυρίαις, αὐτόθι 916. Καν. Ἀσκληπίῳ, αὐτ. 921. Κανηφόροι γ' ἀπὸ Παλλωδίου, 328. Κανηφορήσασα Σαράπιδος καὶ Εἰσιδος, 923.

² Dumont, Essai σ. 121. Momms, Heortol. σ. 393, σημ. 2. Köhler εἰς ἐπιγρ.

Μνεΐα τοῦ ἄρχοντος ἐν τοῖς Διονυσίοις ἐγίνετο, ἐπειδὴ προήδρευεν ἐν αὐτοῖς ¹. Προσέτι δέ, ὡς γίνεται δῆλον ἐξ ἐπιγραφῆς εὐρεθείσης ἐν Σκύρω, ὁ ἄρχων ἐξέλεγε τὴν κανηφόρον ².

Ἐν δὲ τῇ λατρείᾳ τῆς Μητρὸς Θεῶν κανηφορία μέχρι τοῦδε δὲν εὐρέθη. Πάντως ὅμως ἀποδίδεται εἰς τὴν ὑπὸ πόλεως λατρείαν τῆς θεᾶς ταύτης, περὶ ἧς λατρείας σχεδὸν οὐδὲν γνωρίζομεν ³.

Τὸ κυριώτατον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιγραφῇ εἶναι τὸ ἐν ἐπιγραφαῖς μέχρι τοῦδε οὐκ ἐμφανισθὲν ὄνομα τοῦ ἄρχοντος Ἡρακλεόδωρου. Ὁ καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενος ἄρχων Σέλευκος ἀπαντᾷ ὁμοῦ μετὰ ἄλλου Αἰσχρίωνος κалуμένου ἐν τινι ἐν Ἐλευσίνι εὐρεθέντι καὶ τὸ τελευταῖον ὑπὸ Köhler ἐκδοθέντι ψηφίσματι Διονυσιακῶν τεχνιτῶν, εἰς τιμὴν τοῦ Φιλήμονος (C. I. A. II, 628) ⁴. Τὸ ψήφισμα τοῦτο ὁ Fr. Lenormant ἐν ταῖς αὐτοῦ Recherches archéologiques à Eleusis λεπτομερῶς ἐπεξεργάσθη καὶ ἡρμήνευσε, καὶ καθ' οὓς προήνεγκεν εἰς μέσον λόγους σπουδαίους, πρέπει νὰ ἀνα-

χθῆ εἰς τοὺς χρόνους τοὺς μετὰ τὴν ὑπὸ Σύλλα ἄλωσιν τῶν Ἀθηναίων, ὅ ἐστὶ περὶ τὴν ΡΟΕ Ὀλυμπιάδα ¹.

Κατὰ ταῦτα πρέπει εἰς τοὺς αὐτοὺς χρόνους καὶ ἡ ἡμετέρα ἐπιγραφὴ ν' ἀναχθῆ, διότι οὐδένα ἔχομεν λόγον νὰ ὑποθέσωμεν τὸν ἐν αὐτῇ Σέλευκον ὡς ἄλλον τινὰ ἢ τὸν ἐν τῷ Corpus. Ἡ τάξις δὲ καθ' ἣν θετέοι οἱ τρεῖς ἄρχοντες, εἶναι ἡ ἐξῆς: Αἰσχροῖος, Σέλευκος, Ἡρακλεόδωρος. Φαίνεται μοι δέ, ὅτι δὲν πρέπει τις μετὰ τοῦ Lenormant νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι ἤρξαν οἱ τρεῖς, ἀκολουθοῦντες ἀλλήλοις ἐν χρονικῇ συνεχείᾳ: καὶ ἐν καὶ δύο ἔτη δυνατὸν νὰ ἐμεσολάβησαν.

Ὁ ἄρχων Ἡρακλεόδωρος εἶναι νέον μέλος ἐν τῇ σειρᾷ τῶν Ἀθήνησιν ἐπωνύμων. Αἱ δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους γινόμεναι ἀνακαλύψεις μᾶς δικαιούσι νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι οὐκ εἰς μακρὰν θέλομεν ἔχει εἰ μὴ πλήρη, ἀλλὰ ἀσυγκρίτως ἀκριβέστερον ἢ νῦν τὸν κατάλογον τῶν ἀρχόντων τούτων.

A. STSCHOUKAREFF

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΘΙΣΒΗΣ

Ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ἣν ἐπεχείρησε πρό τινος χρόνου ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀναδείξῃ τὴν ἀρκτικήν γραμμὴν τοῦ περιβάλλου τοῦ Ἀθήνησιν Ὀλυμπείου ἀνεφάνησαν ἐξῶθεν ταύτης καὶ ὅχι ὀλίγοι κτιστοὶ τάφοι τῶν Βυζαντινῶν χρόνων, ἔχοντες ἐν μέρει ὡς καλύμματα μάρμαρά τινα ἐνεπίγραφα πολὺ παλαιότερας ἐποχῆς. Τούτων ἐν ἐκδίδομεν σήμερον, ὅπερ εἶναι περιεργότατον διὰ τε τὸ σχῆμά του τὸ πρωτοφανὲς καὶ τὴν σημασίαν του τὴν οὐ πάνυ δῆλην. Ἐφ' ὅσον σώζεται, εἶναι τὸ τρίτον περίπου μέρος δίσκου (ἢ τυπαρίου τυροῦ μεγάλου), λίθου Πεντελικοῦ, ἔχοντος ἐπὶ

τῆς ἐτέρας τῶν ὀριζοντίων του ἐπιφανειῶν ἀνάγλυπτον κόσμον ἀστεροειδῆ, σχηματιζόμενον ἐκ φύλλων δάφνης, μεταξύ δ' αὐτῶν τρήματα κυκλωτερῆ, περὶ δὲ τὴν ἀντυγα γράμματα ἐγκεχαραγμένα εὐμεγέθη τῶν τελευταίων, ἀν δὲν ἀπατώμαι, Μακεδονικῶν χρόνων, καθὼς δεικνύει τὸ ἐξῆς τοῦ ὄλου λίθου ἀπεικόνισμα

¹ Recherches ἔ. ἀν. πρόλ. Dumont, Essai σ. 112 ἐν λ. Αἰσχροῖος. Ἴσκει δὲ κατὰ τυπογραφικὸν σφάλμα κεῖται CLXXXV ἀντὶ CLXXV, ὅπερ ὁμοῦς σφάλμα τρεῖς ἐπανελήφθη ἐν τῇ νεωτάτῃ ἐκδόσει τῶν Staatsalterthümer τοῦ Hermann: ἐν τῇ ἀλφαριθμητικῇ πίνακι τῶν ἐπωνύμων ἐν λλ. Αἰσχροῖος καὶ Σέλευκος καὶ ἐν τῷ τῶν Ὀλυμπιάδων καταλόγῳ, ἐνθα ὁ ἄρχων Αἰσχροῖος τίθεται εἰς τὴν ὀπε' Ὀλυμπιάδα.

¹ Πολυδεύκ. 8,89 « ὁ δὲ ἄρχων διατίθησι μὲν Διονύσια καὶ Θαργῆλια μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν ».

² Lebègue, Rev. arch. 1873, τόμ. 1, σ. 173. Dumont, Fastes, σ. 41 ἀρ. 8. Dittenb. Syll. 383. Εἰ καὶ ὁ Dittenberger, καθ' ἡμᾶς, ἱκανῶς ἀποδεικνύει, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐπιγραφῇ ὁ τε ἄρχων καὶ ὁ δῆμος δὲν εἶναι τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ τῆς Σκύρου, δὲν ἔρει τοῦτο σημασίαν διὰ τὸ ἡμέτερον ζήτημα: διότι ἀναμφιβόλως αἱ ἑορταὶ τῶν κληρούχων ἦσαν ἀκριβῆς ἀπομίμημα τῶν Ἀθηνησιν.

³ Πρόλ. Foucart, Les associations religieuses, σ. 70 κ. ἐξ.

⁴ « Titulus propter litteraturam fine saeculi alterius antiquior haberi nequit », Köhler εἰς τὴν ἐπιγρ.